"كورمەگە قاتناسقان ئىرىنشى كۈنى ـ اق مول تابسقا كەنەلدىك"

(باسى 1 ـ بەتتە)

"ئىزىز تاۋار ساۋدا كورمەسى تۈغىرىنان پايدا-لانىپ، بازار قاجەتىن اناغۇرلىم ويداعداي ئۇشتا-ىرا الاتىن بولدىق". سەرىكتەستىكتىڭ ساتۇ باس باقىلاۋشىسى ما خۇڭلياڭ تانىسترىپ بىلاي دەدى: شىنجياڭ ەلدەن ەرەك جاراتىلىستىق ورتا جانە مول تابيعي جايلىم بايلىعىنا يە، سەرىكتەستىگىمىز-دىڭ ئىسۇت ونىمدەرى قاريدارلاردىڭ قىزۇ قارسى الۇنىا بولەندى. سول كۈنى قاريدارلار ساتىپ العان ونىمدەردەن تىس، 20دان استام ساۋ-داگەر سەلبەستىك ىستەرىن اقىلدىاسىپ، وسى رەتكى تاۋار ساۋدا كورمەسى ارقىلى كاسپورىننىڭ جاڭا ونىمدەرىن بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىندەگى قاريدارلارعا جالپىلاسترۇدى ئۇمىت ەتتى.

تاۋار ساۋدا كورمەسى ئۇزىن سىرتقا ايگىلەي-تىن تۇعىر، ونان دا ماڭزدىسى، كەڭەسۇ، اۇىس ـ كۇيىس جاساۋ، سەلبەسۇ ورايى سانالادى.

"تۇستەن بۇرىن ۇعىسۇعا كەلگەن جيىنى 300دەن استام ساۋداگەر مەن كورەرمەندى قابىلدا-دىق". شىنجياڭ شي ـ ژاڭ ايدىڭباۋ لەفت شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ساتۇ باس باقىلاۋشىسى لي يجى بىلاي دەدى: "كورمەگە قاتناسقان ئىرىنشى كۇنى ـ اق مول تابسقا كەنەلدىك، ۇرىمجىدەگى ئىر سەرىكتەستىكپەن '100 كۇيمە' ساتۇ نيەتىناما-سىنا قول قويۇمەن بىرگە، تاعى ئىرتالاي شەتەل-دىك ساۋداگەرلەردى قابىلدادىق".

شىنجياڭ جياڭنۇڭيۇان بيو ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى لي شىنۇيدىڭ قاراۋىنشا، تاۋار ساۋدا كورمەسى كورمەگە قاتناس-قان ساۋداگەرلەرگە دۇنيە جۇزىنە بەت الاتىن اۇىس ـ كۇيىس تۇعىرىن ازىرلەپ، كاسپورىندار-دىڭ جەدەل دامۇىن جەبەيدى ەكەن.

اتالعان سەرىكتەستىك شرعاناق وندىرىسىنە جانە ونىمدەردى زەرتتەۇ ـ اشۇعا دەن قويىپ كە-لەدى، كورمە كەزىندە 12 ساۋدالاۋشىمەن كەلىسىم-گە قول قويدى، تاعى 30 نەشە ساۋدالاۋشىمەن كە-ڭەسۇدە. "تاۋار ساۋدا كورمەسى ايالتاعاناننان كەيىن ئىز وسى رەتكى كورمەدە تانىسقان جاڭا دوستاردى سالالاپ، ولاردىڭ قاجەتتى ئەدالمە ـ ئەدال ئتۇيىلىستىرىپ، اناغۇرلىم كوپ سەلبەستىك ورىستەتەمىز"، ـ دەدى لي شىنۇي.

تۇعىر قالىپتاستىرىپ، ناقتى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتتى

8 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى، اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى، ازىق ـ تۇلىك كاسىپ سالاسى بوينىشا ئتۇيىلىستىرۇ قيمىلى باربىسندا، كورمەگە قاتناسۇ-شىلار ساتىپ الۇشىلارمەن ئوز قاجەتتەرىنە ساي، ئوزارا اۇىس ـ كۇيىس جاساپ، ئوزارا بايلانىس جاساۋ تاسىلدەرىن قالدىردى.

شىنجياڭ تاڭتيڭ شيالۇ اراق قورجاسى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ساتۇشى ديرەكتورى ژاڭ ليحۇڭ بىلاي دەدى: وسى رەتكى ئتۇيىلىس-تىرۇ قيمىلى اراق قورجامىزعا اناغۇرلىم كەڭ ئورىستى اۇىس ـ كۇيىس تۇعىرىن ازىرلەپ، ئتپىتى كوپ ەل ئىشى ـ سىرتىنداعى ساۋداگەر-لەرگە كاسپورىنمىزدىڭ ونىمدەرىن تانىستىرۇعا مۇمكىندىك جاسادى.

سەلبەستىك ايىاسى ۇزدىكسىز كەڭەيدى، سەلبەسەتىن سالالار اناغۇرلىم كوپ نەگىزدەندى، سەلبەستىك مەحانيزمى كۇن سايىن كەمەلدەندى. اناغۇرلىم ساپالى سەلبەستىك تۇعىرىن ورناتۇ ئۇشىن، وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسى شينجياڭعا كومەكتەسكەن ولكە، قالالارداعى باسىم-دىقتا يە كاسپ سالالارىمەن تىعىز ۇشتاسىپ، توڭە-رەكتەگى ەلدەرمەن تاۋار ساۋدا سەلبەستىگىن كۇ-شەيتۇدى كوزدە ۇستاپ، 33 كەزەك ئوندىرۇدى، ساتۇدى ۇشتاستىرۇ، تابىستىرۇ، جۇپتاستىرۇ سياقتى ساۋدانى، قارجى قوسۇدى جەبەۇ قيمىلىن ۇيىمداستىردى، بۇل بۇرىن وتكەن ئار كەزەكتەگى تاۋار ساۋدا كورمەسىنىڭ ۇقساس مەزگىلدەگى قيمىلدارى ىشىندە سانى ەڭ كوپ ئىر كەزەك بولدى.

8 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى وتكىزىلگەن ماقتا توقە-ماشىلىق، كيىم ـ كەشەك ئوندىرۇ ـ ساتۇدى ئتۇ-يىلىستىرۇ قيمىلىندا شينجياڭنىڭ ئىشى ـ سىرتىنداعى 100گە جۇىق كاسپورىن، 150گە تارتا ساتىپ الۇشى ساۋداگەر كورمەگە قاتناستى.

"تاۋار ساۋدا كورمەسى ئىز ئۇشىن ئۇيىمىز-دىڭ جانىندا ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزە-تىن تاماشا تۇعىر ورناتتى"! 8 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ اقسۇ جىڭلۇن شارۇاشىلىق شەكتى سە-رىكتەستىگىنىڭ شارۇاشىلىق جۇرگىزۇگە جاۋاپتى ورىنباسار ديرەكتورى تاۇ فىڭ قىزمەتتەستەردە-مەن بىرگە كورمە ورنىندا كاسپتىك جۇمىستار جوننىندە كەڭەس سۇراي كەلگەن ساۋداگەرلەردى قابىلدادى.

"ماقتا توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك بوينىشا ئوندىرۇ مەن ساتۇدى ئتۇيىلىستىرۇ قيمىلى ايىاقتا-عاننان كەيىن قاريدار ۇيشينمەدى قوسىپ، بايلا-نىس ئتاسىلىن قالدىردى". تاۋ فىڭ بىلاي دەدى: "ەلدەگى بەلگىلى ئىر سەرىكتەستىك بۇرىن ۇزاق ۇاقىت جياڭسۇ، جىجياڭ سياقتى جەرلەردەن توقما بۇيىمدارىن ساتىپ الىپ ەكسپورت ەتىپ كەلگەن ەكەن، سەرىكتەستىگىمىز وندىرگەن ئۇي توقما بۇيىمدارى ونىمدەرىنىڭ، كيىم ـ كەشەك كەزدەمە-لەرى ونىمدەرىنىڭ، باستىسى، ەل ىشىندەگى ئىر-رىنشى ساناتتاعى ئۇي توقما بۇيىمدارىن، كيىم ـ كەشەك ايگىلى مارکالارىن قامدايتىندىعىن ۇعىسقاد-نان كەيىن، كورمەدەن سوڭ سول جەردىڭ وزىنىدە سەرىكتەستىكتى ەكسكۇرسيالاپ، سەلبەستىكتى ىشە-كەرىلەي كەڭەسۇگە كەلستى.

تەڭ يگىلىكتەنۇدى قاراستىرىپ، جارقىن بولاشاققا بىرگە اتتاندى

گۇڭشي كورمە زالىندا قىزۇار جۇڭگولىق، شەتەلدىك سيلى قوناقتار، كورەرمەندەر نيشيڭتاۋ ىدىس ـ اياقتارىن ساراپتادى. كورمەگە قاتناسۇشى كاسپورىن ـــ گۇڭشي حۇاحىيا نيشيڭتاۋ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ديرەكتورى جاڭ يا مىنالاردى ئىلدىردى: نيشيڭتاۋ ىدىس ـ اياقتارى بايىرعى تە-ڭىزدەگى جىبەك جولىنىڭ ئداستۇرلى ەكسپورت تاۋارلارىنىڭ ئىبرى، ال، قازىر مەملەكەتتىك بەيە-زاتتىق مادەنيەت مۇراسى.

"كەزەكتە قازاقستان قاتارلى ەلدەردىڭ ساۋ-داگەرلەرى بىزبەن كەڭەستى، تاۋار ساۋدا كورمە-سىنىڭ شعىس جەلىمەن مىڭ جىلدىق نيشيڭتاۋدىڭ دۇنيە ئجۇزى ساحناسىنا بەت الۇىنا دەم بەرۇدى ئۇمىت ەتەمىز"، ـ دەدى جاڭ يا.

سەلبەسپ تەڭ يگىلىككە كەنەلپ، جارقىن بولاشاققا بىرگە اتتاندى. ەكى كۇندىك كورمە ار-قىلى شىنجياڭ جيڭفىڭ كەن شەكتى جاۋاپكەرشى-لىك سەرىكتەستىگى موڭعۇلياڭنىڭ ئىبر تەمىر كەنە-مەن، قازاقستان ساياق مىس كەنى توبىمەن العاش-قى سەلبەستىك نيەتىن جاساسىپ، سەلبەستىك سوما-سى 180 ميللىيون يۇانعا جەتتى. كورمەدەن كەيىن كاسپورىن كاسپتىك ۇجىمدى كەندەرگە جىبە-رىپ، كەيىنگى سەلبەستىك جوننىندە سول جەردىڭ وزىنىدە تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جۇرگىزدى.

وسى سەرىكتەستىك حالقارالىق ساۋدا ئبولە-مىنىڭ باس ديرەكتورى جۇ كۇڭشۇڭ مىنالاردى ئىلدىردى: وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسى ارقىلى ەل ئىشى ـ سىرتىنداعى مۇنان دا كوپ ساۋ-داگەرلەردىڭ كاسپورىنمىزدى بىلۇىنە مۇمكىندىك جاساۋدى، سەلبەستىكتى "ئىبر بەلدەۇ، ئىبر جول" بوينىنداعى ەلدەر مەن وڭىرلەرگە كەڭەيتۇدى ئۇمىت ەتەمىز".

كورمە سارايىندا تۇرلىشە ناسلدەگى، تۇرلە-شە تىلدەردە سويلەيتىن ساۋداگەرلەر وسى ارادا پىكىر اۇىستىرىپ، كەڭەسپ، اناغۇرلىم جوعارى دەڭگەيدەگى سەلبەستىكتى قاراستىرۇدا.

"سالەمەتسىز! سالەمەتسىز"! وزبەكستاندىق كورمەگە قاتناسۇشى باقتيار بەكبويەۇ كورمەدە جەر ـ جەردەن كەلگەن ساۋداگەرلەردى ىستىق قابىلاسپەن قابىلداپ جاتتى.

باقتيار بەكبويەۇ كەپتىرىلگەن جەمىس ـ جيدەك سەرىكتەستىگىن باسقارادى، ول بۇل جولى ئتۇرلى مەيىز، شيمەي، قاۇىن قاعى سياقتى ونىم-دەردى اكەلىپ كورمەگە قاتناسپ، ەرەكشە قارسى الندى.

"گۇڭدۇڭ، جىجياڭ، جياڭسۇ قاتارلى جەر-لەردىڭ ساۋداگەرلەرى مەنمەن سەلبەستىك جو-ىنىندە كەڭەستى". باقتيار بەكبويەۇ: "كەڭ جۇڭگو بازارىن كوردىم، قاريدارلارمەن ۇزدىك-سىز ئتۇيىلىسپ، اناغۇرلىم كوپ سەلبەستىكتى قا-راستىرامىن"، ـ دەدى.

نيەتتەس بولاندارعا جول الستىق ەتپەيدى. جۇڭگونىڭ شينجياڭى سەلبەسپ تەڭ يگىلىككە كەنەلەتىن پوزيتسيامەن شار تاراپتاعى دوستارعا قۇشاق جايىپ، دۇنيە جۇزىنە سەنىمدى، اشىق، قا-رىشتاپ دامعان شينجياڭ وبرازىن ايگىلەپ، جوعا-رى دەڭگەيدە سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ تاعى دا تەڭ ساتىعا كوتەرىلۇىن ىلگەرىلەتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ونان ارى تاباندىلىقتى ساقتاپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى دستەپ، تۇتاس جىلدىق نىسانا ـ مىندەتتەر-دى ورىندىاۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: نازار-دى "8 ئىرى كاسپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىنا شوعىرلاندىرىپ، شينجياڭنىڭ شعىس بولىك كاسپ سالاسىنىڭ اۇسۇىن جەدەل مىندەتتەنە الۇىن ىلگەردە-لەتۇ كەرەك. وڭىرلىك سەلبەستىكتى تەرەڭدەتۇ ار-قىلى، كاسپ سالاسى تىزبەگى ارقىلى ساۋداگەر شا-قىرۇدى، جاڭالىق اشۇ تىزبەگى ارقىلى ساۋداگەر شاقىرۇدى، قامداۋ تىزبەگى ارقىلى ساۋداگەر شا-قىرۇدى كۇشەيتىپ، كاسپ سالاسىنىڭ سىرتقا ەسىك اشۇ دەڭگەيىن، ورەسىن جوعارىلاتۇ كەرەك. ئداستۇرلى كاسپ سالالارىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۇىن، داملۇىن، جاڭادان گۇلدەنگەن كاسپ سالالارىن ئتۇيىندى جەتىلدىرۇدى، بولاشاق كاسپ سالالارىن كورەگەندىكپەن ورنالاستىرۇدى ئىبر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، شينجياڭ ەرەكشەلىگىنە يە وسزامانداناعان كاسپ سالاسى جۇيە-سىن جەدەل قۇرۇ كەرەك. شينجياڭنىڭ ەرەكشە اۇىل شارۇاشىلىق ونىمدەرى باسىمدىعىنا سۇيەنىپ، سۇىق تىزبەك زات اينالىمىنىڭ دامۇىنا تۇساۋ بولىپ وتىرعان قيىن، بوگەتتى ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشىپ، جوعارى ئونىمدى دە ىركىلىسسىز، حاۇىپ-سىز دە جاسىل، زەردەلى دە قولايلى، قامتاماسىزدا-عى پارمەندى وسى زامانعى سۇىق تىزبەك زات اينا-لىمى جۇيەسىن جەدەل قۇرىپ، سۇىق تىزبەك زات اينالىمىنىڭ كاسپ سالاسىنىڭ تيىىن وزگەرتۇدى ىلگەرىلەتۇدەگى، تۇتىنۇ دارەجەسىن جوعارىلاتۇ-دى جەبەۇدەگى، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۇدى كۇشەيتۇدەگى ماڭزدى رولىن تولىق ساۋ-لەلەندىرۇ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: «مەملەكەت-تىك كەڭەس كەڭسەسىنىڭ تاراۋ اتتاپ جالپىلىق باقىلاپ ـ باسقارۇدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتۇ جوننى-دەگى جەتەكشى پىكىرىن» دايەكتىلەندىرىپ، تياناق-تاندىرىپ، تاراۋ اتتاپ جالپىلىق باقىلاۋ ـ باسقارۇ مەحانيزمىن اناغۇرلىم كەمەلدەندىرىپ، ينتەرنەت، ۇلكەن ساندى مالىمەت سياقتى وسى زامانعى ينفور-ماتسيا تەحنيكاسىنان تولىق پايدالانىپ، "كەز كەلگەن ۇاقىتتا تەكسەرۇ، كەز كەلگەن ۇاقىتتا تەكسەرۇ ـ سەرۇشى جىبەرۇ، ئىبردى اشىق جارىيالاۋ" باقىلاۋ ـ باسقارۇىن تەرەڭدەتىپ، سايكەسە باقىلاۋ ـ باسقارۇدى، زەردەلى باقىلاۋ ـ باسقارۇدى، ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، بازار باسەكەسىنىڭ اناغۇرلىم ئادىل، ئتارتىپتى بولۇىن، بازار ومىرشەڭدىك كۇشىنىڭ تولىق جارىقا-قا شعۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: اۇا رايى اپاتىنان الدىن الا ساقتانۇدى، باقىلاۋ ـ ولشەۇدى، الدىن الا مالىمەت بەرۇ مەن الدىن الا ساقتاندىرۇ-دى كۇشەيتىپ، تاسقىننان ساقتانۇ، قۇاڭشىلىققا قارسى اتتانۇ قىزمەتتەرىن باستان ـ اياق تىڭعىلىقتى، ويداعداي يگەرۇ كەرەك. تۇىلۇى مۇمكىن قۇاڭشى-لىق، سەل سياقتىلارعا مەڭزەس، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ جوباسىن جاساپ، قۇاڭشىلىققا قارسى اتتانۇداعى سۇ قاينارىن تەڭگەرۇ جانە شۇعىل جاع-دايدا سۇمەن قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ شاراسىن تياناقتاندىرىپ، سۇ بايلىعىن جوعارى ئونىمدى ۇلەستىرۇ، ۇيلەسىمدى پايدالانۇ ورەسىن جوعارد-لاتۇ كەرەك. قۇتقارۇ ـ كومەكتەسۇ قوسىنى، زاتتىق ماتەريال سياقتى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ دايىن-دىق قىزمەتتەرىن ويداعداي دستەپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇدى باسقارۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ ئومىرى مەن مال ـ مۇلكىنىڭ حاۇىپسىزدىگىن شنايى قامتاماسىز ەتۇ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ۇكىمەت قىزمەتى يقۇاتىن كۇش سالا جوعارىلاتۇدى كوزدە ۇستاپ، جالپى جاعداي كوزقاراسىن كۇشەيتىپ، "مەملەكەتتىڭ زور ئىسىن" كوكەيدە ئتۇيىپ، ىرىق-تىلىقپەن ئبىر قادام الدا ئجۇرىپ، دستەستىكتى، سايە-كەستىكتى كۇشەيتىپ، قىزمەت ئتارتىبى مەن ىلگە-رىلەتۇ ئتاسىلىن ۇزدىكسىز ساپالىلاندىرىپ، ئوز قىزمەتىن جاقسى دستەۇ، حاۇىپ ـ قاتەرگە، سايىسقا توتەپ بەرۇ، دستەردىڭ دامۇىن ىلگەرىلەتۇ قابىلە-تىن، دەڭگەيىن شنايى جوعارىلاتۇ كەرەك.

ئماجلىس باسقا دا دستەردى اقىلداستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

2013 ـ جىلى جىڭجوۇ جۇڭگو ـ ەۇروپا كە-زەكشى پويەزدەرىن قاتناتۇ بورىشىن ارقالاعان قۇرلىقتىق پورت سەرىكتەستىگى قۇرىلدى. "ول كەزدە بارىمىزدە تاجريبە جوق ەدى، پويەز ەۇرو-پاعا قاتناۇ ئۇشىن جۇك بولۇ كەرەك. ەندەشە، جۇك قايناري قايدا؟ جەكە ەل ئىشى ەمەس، جىبەك جولىنىڭ بويىندىعى ەلدەر مەن رايوندار دا جۇڭگو ـ ەۇروپا كەزەكشى پويەزدەرىنە تانىس ەمەس ەدى". گو شينىيان بىلاي دەدى: "ئىز قىزمەت وتەۇ وبيەكتىلەرىن ورتا، شاعىن كاسپورىن قاريدارلارى ەتپ تۇراقتاندىردىق، بۇل ماقساتىمىز كۇنى بۇگىن-گە دەيىن وزگەرگەن جوق. سوندىقتان قۇرلىقتىق پورت سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەت وتەۇ كولەمى ەرەكشە كەڭ، 10 جىلدان بەرى قىزۇار ورتا، شاعىن كاسپورىننىڭ 'ئىبر بەلدەۇ، ئىبر جول' باستاماسى ورايىنان پايدالانىپ داملۇىنداعى، زورايۇىنداعى تۇ-عىرعا اينالدى".

ايتسە دە سول جىلدارى جۇمىستى كەڭەيتۇ تىم وڭاي بولمادى. ۇجىم جۇك تاسىمال ژاكىلدە-رى شوعىرلى وڭىرلەردە ۇگىت قاعازىن تاراتتى، كا-سپورىندارعا ئبىر ـ بىردەن بارىپ تانىستىردى. "ەكىنىڭ بىرىندە كاسپورىندارىڭ امانىدىق قور-عاۇشىلارى ـ اق قۇپ شعاتىن". "سونىمەن قايتە-مىز"؟ "قۇپ شققاننان كەيىن قايتا اينالىپ تاعى با-راتىنبىز، ئساتى تۇسپەسە باسقا بىرەۇىنە باراتىنبىز، اقىرىن ـ اقىرىن ولار دا كوڭىلمىزدىڭ ئتۇزۇ ەكەن-دىگىن ئتۇسىنىپ، جۇمىسىمىز بىرتىندەپ كەڭەي-دى. نولدەن بىرگە جەتكىزۇ ەڭ قيىن".

بۇل 10 جىل جەكە قۇرلىقتىق پورت سەرىك-تەستىگى جەتىلگەن 10 جىل عانا ەمەس، ئتپىتى، ۇكىمەت، كاسپورىن، جەكە سياقتى "ئىبر بەلدەۇ، ئىبر جول" قۇرىلىسىنا قاتىستى قۇرىلىم، قىزمەتكەر اتاۇلىنىڭ ئبارى بىرگە جەتىلگەن 10 جىل بولدى. "العاشندا ئبارىمىز نە دستەرىمىزدى بىلمەدىك، اسىرەسە، ئوزارا سايكەستىك قيىن بولدى، كەيدە كەدەنگە مالىمدەۇدىڭ ناتيجەسى 20 كۇندە ارەڭ شە-عاتىن، كۇدەرىمىز دە ۇزىلەتىن"، ـ دەدى گو شينىيان، ـ "كەيىن سايكەسۇ دارەجەسى بارعان سايىن جوعارد-لاپ، جۇمىس ساپاسى دا بارعان سايىن جاقساردى. مەنىڭشە، جىڭجوۇدا ەڭ قىمباتتىسى ۇكىمەت پەن كاسپورىننىڭ نيەتتەس بولۇى ەدى، ئبارى يمپورت ـ ەكسپورت ساۋداسىنىڭ ونىمدىلىگىن قالاي جوعارىلاتۇعا قۇلشىنا امال قاراستردى ئارى ئوزارا ويداعداي ئتۇيىلستى".

قۇرلىقتىق پورت سەرىكتەستىگى جوننىنەن تەمىر جولدىڭ باسىمدىعى بەسەنەدەن بەلگىلى. اۇە تاسىمالى وتە قىمبات، تەڭىز تاسىمالى وتە بايۇ، جۇك مولشەرى ەداۇىر كوپ ئارى بەلگىلى ۇاقىت تالابى بار قاريدارلار جوننىنەن جۇڭگو ـ ەۇروپا كە-زەكشى پويەزىنى ەڭ ابزال تالعامعا اينالدى. گو شينىيان مىناداي ئبىر مسال كەلتىردى، پەردە تىگەتىن ئبىر قاريداردىڭ جۇكتەرى شينجياڭنىڭ الاتاۇ ساعاسى ارقىلى شەكارادان شىعىپ ەۇروپاعا جەتكىزىلگەندە تەڭىز جولىمەن جۇرگەندەگىدەن 20 كۇن تەز بولعان. "20 كۇن تەز بولۇ دەگەن قاندداي ۇعىم؟ بۇل جاڭا ئونىم بازارىن اشۇداعى ەڭ شەشۇشى تەرەزەلىك مەزگىلدى يگەرگەندىگىنەن دەرەك بەرەدى"، ـ گو شينىيان، ـ "ئىز وسىنداي قايدالار ئۇشىن توتەلەي قىزمەت وتەۇدى ازىر-لەپ، ولار ئۇشىن قىزۇار ۇاقىت جانە وزىندىك قۇن ۇنەمدەدىك".

توتەلەي قىزمەت وتەۇ ـــ قۇرلىقتىق پورت سەرىكتەستىگىنىڭ "ئىبر رەت مىندەتتەۇ، باعانى ئبىر جولا ايتۇ، ئبىر تالونمەن ەسەپ جابۇ، تاپسى-رىسقا سوڭىنا دەيىن يە بولۇ" سىندى تاسىمال قىزمەت وتەۇ ۇلگىسى. بۇل ۇلگى حالقارالىق قۇر-لىقتىق جولداعى كوپ ۇلگىدەگى بىرلەسكەن تاسى-مالعا ساياتىن جۇكتى بارپ الۇ، تاس جولدا جىناۇ، جونەلتۇ، تەمىر جولدا كونتەينەرمەن تاسىمالداۇ، ۇا-كىلدىكپەن كەدەنگە مالىمدەۇ، ۇوگزالعا جەتكەندە كەدەن جۇمىستارىن ئبىترۇ، جۇكتى جەتكىزىپ بەرۇ سياقتى كوپتەگەن بۇىندى جىناقتاپ، جىبەك جولىنىڭ بويىندىعى قالىڭ قاريدارلارعا قولايلى دا تەز، حاۇىپسىز دە جوعارى ئونىمدى، جاسىل، قور-شاعان ورتانى قورعايتىن تۇتاس بارىستىق زات اينا-لىمى قىزمەت وتەۇىن ازىرلەيدى.

10 جىلدان بەرى ئبىر ـ بىرلەگەن كەزەكشى پويەزدەر ۇوگزالدان شعىپ، ورتا، شاعىن كاسپو-رىندارىڭ جىبەك جولى ارمانىن تولتىرا تەپ الىس-تارعا اتتاندى. "ئىبر بەلدەۇ، ئىبر جولدى" بىرگە قۇرۇ باستاماسى كۇننەن ـ كۇنگە جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالاپ، جەلى بويىندىعى ەلدەر مەن رايوند-دارىڭ قابىلداۇ دارەجەسى بارعان سايىن جوعارد-لاپ، قۇرلىقتىق پورت سەرىكتەستىگىنە تاماشا سىرتقى ورتا دايىندادى. وسى ورايدان پايدالانىپ، قۇرلىقتىق پورت سەرىكتەستىگى قىزمەت وتەۇ ساپا-سىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، شەتەل بازارىن كە-ڭەيتتى، بۇگىنگى جۇمىسى 40 نەشە مەملەكەتتى، 140 نەشە قالانى قامتىپ، شەكارا ىشى ـ سىرتىنداعى سەلبەستىك سەرىگى 6000نان استى، كەشەندى جۇمىس جۇرگىزۇ قابىلەتى بۇكىل ەل بوينىشا الـ-دىڭعى قاتاردا بولدى.

"ئىز، سونداي ـ اق ئىز قىزمەت وتەيتىن بىر-نەشە مىڭ كاسپورىن 'ئىبر بەلدەۇ، ئىبر جولمەن' بىرگە ەرجەتتىك، ئبارىمىز بىرگە 10 جىلدى باسىپ وتتىك، قازىر الداعى 10 جىلعا بىرگە قادام تاستاۇدامىز"، ـ دەدى گو شينىيان.

سۇرەت كورمەسىن ەكسكۇرسيالادى

8 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى ساياحاتشىلار ماكت اۇدانى قۇمقۇسار اۇىلى دولان شارۇالار سۇرەتى كورمە زالىندا سۇرەت كورمەسىن ەكسكۇرسيالاۇدا. قۇمقۇسار اۇىلىنىڭ "جۇڭگو دولان شارۇالار سۇرەتى مەكەنى" دەگەن اتى بار. قازىر اۇىل بوينىشا 800دەن استام سۇرەت سىزۇ اۇەسكەرى، 300دەن استام ايگىلى دىقان سۇرەتشى بار، جىلىنا 5000نان استام شارۇالار سۇرەتىن سىزادى.

□ سۇرەتتى لي حۇابەي تۇسىرگەن

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى حۇڭىيۇان سولتۇستىك جولى 500 ـ ئومىر، تاراتۇ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 8830000 پوچتا ئومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۇان، جىلدىق باعاسى 228 يۇان